

ISIRGAN OTU

Yaygın İsmi: Isırgan, Dızlağan, Dalyan diken,

Bilimsel İsmi: *Urtica dioica/urens*

Çiçek Açma Dönemi :

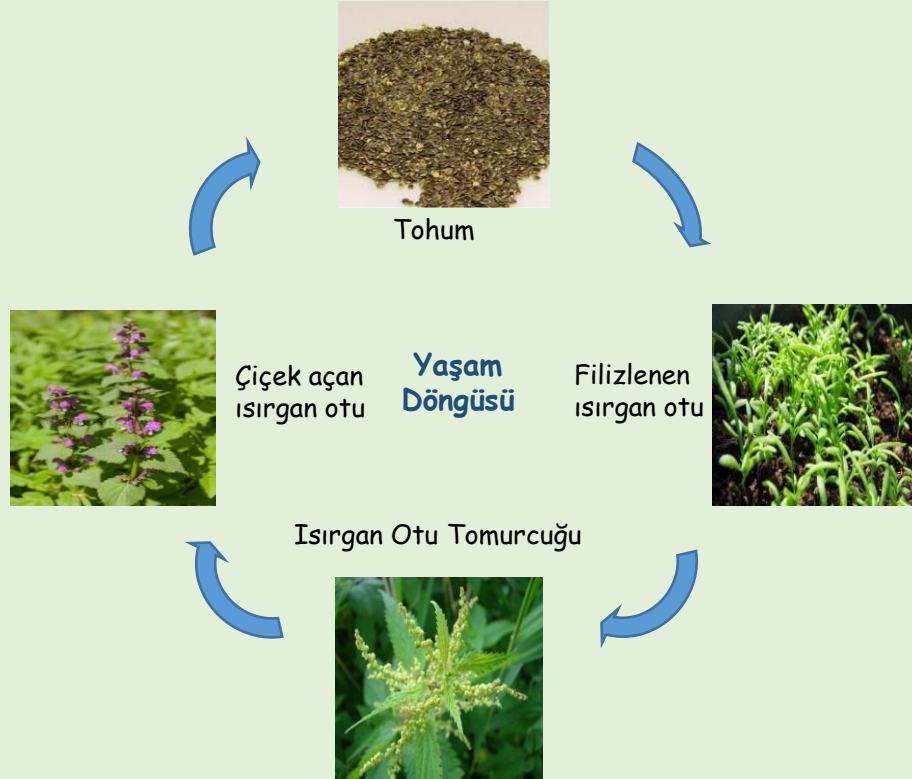
Mayıs- Ağustos ayları arasında

Meyve Verme Dönemi:

Temmuz- Ağustos ayları arasında

Tohumların Yayılımı : Rüzgar, hayvanlar ve yağmur suyunun taşınması ile. Tohumlar yardım almadan sadece düşerek de yayılabilir.

Çimlenme: Kolay çimlenen bu tohum ışıklı ortamları ve nemli toprakları tercih eder. Yeniden ekim yapmaya gerek kalmaksızın ekim yapılan toprakta uzun yıllar ürün alınabilir.

Açıklama

Üzerlerinde yakıcı tüyler bulunan ısırgan otunun yapraklar saplı, oval şekilli ve dişli kenarlı, üst tarafı koyu yeşil renkli ve parlak olup, yakıcı tüylerle kaplıdır. Meyveleri esmer renkte ve fındıksıdır.

Bulunduğu Yerler

Ülkemizin hemen hemen her yöresinde özellikle iklim koşullarının elverişli olduğu ılıman bölgelerde, ormanlık alanlarda, yol kenarlarında doğal olarak yetişen otsu bir bitkidir.

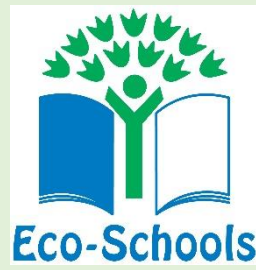
Kullanım Alanları ve İlginç Bilgiler

Çok eski çağlarda Avrupalılar ve Amerika'nın yerlileri ısırgandan elde ettikleri lifleri yelken bezi, çuval, halat ve sicim ile balık ağı yapımında kullanmışlardır.

Antik çağlardan beri çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılan ısırgan otu bugün halen tüm dünya tarafından tanınmakta olup Almanya'da standart tıbbi çay olarak kullanılmaktadır.

Tedavi özelliğinin yanı sıra salatası, yemeği ve aynı zamanda çayı yapılabilen; sabun, krem ve şampuan yapımında da kullanılabilen nadir bitkilerden biridir.

ÜVEZ AĞACI

Yaygın İsmi: Üvez Ağacı, Ovaz, Ayı Ovazı

Bilimsel İsmi: *Sorbus domestica*

Çiçek açma dönemi: Mayıs-Haziran ayları arasında beyaz renkli çiçekler açar.

Tohumların Yayılımı: Üvez çiçekleri böcekler tarafından döllandikleri gibi uçamayan tohumlar ise hayvanlar tarafından yenir. Hayvanların sindirim sisteminden geçerek dışkılarıyla çimlenme ortamına yayılmaktadır.

Çimlenme: Tohumla büyütme mümkün olmakla beraber kendi gövdelerinden alınan parçalar aracılığı ile ve yine kendi gövdelerinden alınan parçaların gövdeye bağlı olarak köklendirilmesiyle çoğaltılır.

Açıklama:

Gülğiller familyasından olan üvez kışın yaprağını döker, yaklaşık 3 ila 25 m'ye kadar boylanabilen çalı ya da orman türüdür. Güneşli ve yarı güneşli bölgeleri seven üvez ağacı tek başına yaşayan bir ağaç türüdür.

Bulunduğu Yerler:

Yurdumuzda Marmara ve Karadeniz bölgelerinde ve Ankara ilinin Beypazarı ilçesinde yaygın olarak yetiştirilir.

Kullanımı ve İlginç Bilgiler!

Üvez ağacı kabukları, tabaklamada ve kumaş boyamada kullanılır.

C vitamini bakımından zengin olan üvez ağacı meyvesi şurup ve bitki özleri hazırlanarak kullanılmaktadır.

KARGA

Açıklama

Dişi ve erkek benzer görünümde olmasına rağmen, erkek kargalar daha iridir. Baş, boyun ve göğsün üst kısmı metalik parlak siyah, ense, sırt, göğüs ve karın gridir. Gaga ve ayaklar siyah renktedir. Yırtıcıları yuva alanından uzaklaştıracak kadar hızlı olan kargalar rüzgarlı havalarda sıklıkla havada süzülür ve akrobatik performans sergiler. Beslenme alışkanlığında göre sosyal olduklarından alanda gruplar halinde görülebilirler.

Bulunduğu Yerler

Yurdumuzun her tarafında ;ağaçlıklı tarım alanlarında bahçe ve parklarda,orman kenarları ve sazlıklarda , dağlık alanlarda yaşarlar.

Kozalaklı veya geniş yapraklı ağaçlara genellikle güneş alan dallara yuvalarını yaparlar.

Yavrular yumurtadan çıktıktan sonra üç haftaya kadar anne ve baba tarafından beslenir. Ailenin her üyesi yavru bakımına yardım eder.

Yaşam Döngüsü

Dişi kargalar, 4-6 adet beyaz yumurta yumurtlar.

Kuluçka süresi 18 gün sürer. Çiftlerin her ikisi de yumurta üzerine oturur.

Yaygın İsmi : Gavran, Alafsa, Çula Kuşu

Bilimsel İsmi : *Corvus Cornix*

İlginç Bilgiler

Kargalar göçmen kuşlar değildir . Yerleşik halde yaşarlar. Çok farklı sesler çıkarabilirler. Ötüşlerinde farklı bireylerde farklı sesler görülmektedir. Zeki oldukları doğadaki davranışları ve bilimsel deneylerdeki performansları ile kanıtlanmıştır.

NAR BÜLBÜLÜ

Yaygın İsmi : Kızıl gerdan, Al Gerdan, Kınalı, Göğsü Kınalı, Göğsü Kızıl, Bibercik

Bilimsel İsmi: *Erithacus rubecula*

Açıklama

Sinekkapangiller familyasından güzel ötücü bir kuş türüdür. Başının üst tarafı zeytin yeşili-kahverengi, alt tarafı kirli sarı, yüzü ve kolyesi kırmızımsı-turuncudur. Sürekli dik duran kuyruğu ile hareketli bir kuş türüdür. Böcekler ve kurtlar ile beslenirler.

Bulunduğu Yerler

Ülkemizde Karadeniz ve Marmara Bölgesi olmak üzere uygun yaşama ortamlarında ürerler. Kışın güneyde de ormanlarda, ağaçlıklarda ve bahçelerde görmek mümkündür.

Yuvaları dişiler ölü yapraklar ve yosunlardan yaparlar.

Yaşam Döngüsü

Yavrular, yumurtadan çıktıktan sonra ebeveynleri tarafından beslenir..

Senede 2 kez kuluçkaya yatarlar. 4-6 yumurta yumurtlarlar.

İlginç Bilgiler

Nar bülbülleri kupa gibi yuvalarını dışarı bıraktığınız çaydanlık, sepet gibi sıra dışı eşyaların içine yapabilirler. Kış mevsiminde yiyecek bulmak için göç ederler ve nerede olurlarsa olsun gidecekleri yolu bulabilirler. Ne kadar davetsiz misafirleri sevmeseler de ebeveynlik yönleri kuvvetli olduğundan diğer kuş türlerinin yavrularını besledikleri görülmüştür. Ayrıca biraz solucan karşılığında bir süre fotoğrafını çekebilecek kadar size yaklaşmalarını sağlayabilirsiniz.

TAVŞAN

Açıklama

Tavşanlar tavşangiller ailesini oluşturan otçul memelilerdir. Doğurarak çoğalırlar. Gözleri iridir. Arka bacakları ön bacaklarından uzun kuyruğu kısa, bıyıkları ve kulakları uzundur. Ayak tabanları tüylüdür ve bu onların hızlı koşmasını sağlar.

Bulunduğu Yerler

Antarktika kıtası hariç hemen hemen her yerde dağlarda, ormanlarda, tundralarda, bataklıklarda yaşarlar.

Gebelik süreleri yaklaşık 1 ay sürer.

Yaygın İsmi : Tavşan

Bilimsel İsmi : *Leporidae*

Yavrular 10 ay sonunda olgunluklarına ulaşırlar.

Yaşam Döngüsü

Her doğumda 6- 10 yavru meydana gelir.

Anne tavşan yavruya 1 aylık olana kadar bakar. Daha sonrasında yavru kendi başınadır.

İlginç Bilgiler

Göz kapakları olmayan tavşanlar gözleri açık uyurlar. Tavşan uykusu deyimi buradan gelir. Gündüz dinlenen tavşanlar akşam saatlerinde hareketlilik gösterirler. Uzayan dişlerini törpülemek için kemirme ihtiyacı duyarlar. Mükemmel bir işitme duyuları vardır. Bu sayede kendilerine yaklaşan tehlikeli bir durumu çok önceden sezebilirler. Her türlü sese de şaşkınlıkla tepki verebilirler. Antarktika ve Avustralya haricinde tüm kıtaların kendine özgün tavşan ırkları vardır.

SOLUCAN

Açıklama

Solucanlar soğukkanlı ve az gelişmiş omurgasız canlılardır. Uzunlamasına olan kasları sayesinde hareket ederler. Vücudunu saran deri solunum işi görür. Görme duyuları yalnızca ışığı fark edecek şekilde gelişmiştir. Sindirim sistemleri gelişmemiştir. Ortadan ikiye kesilse de her ki parça yaşamaya devam eder. Yumurta ile ürerler. Bazı solucanlarda hem erkek organ hem dişi organ beraber bulunur.

Bulunduğu Yerler

Çoğu tatlı sularda, denizlerde ve dip çamurlarında yaşar. Parazit olan türleri de vardır. İnsan ve omurgalıların bağırsaklarında yaşarlar.

Üremeye limona benzeyen kokon yapıları oluşur.

Ortalama ömrü,
2-6 yıldır.

Yaşam Döngüsü

8-10 hafta sonunda bebek solucanlar kokonlardan çıkarlar

Solucanlar birkaç hafta içinde üreme olgunluklarına erişir.

Yaygın İsmi : Solucan

Bilimsel İsmi : *Lumbricidae*

İlginç Bilgiler

Dünyanın en uzun hayvanı bir solucan türü olan bantlı solucandır. Uzunluğu altmış metreye kadar çıkabilir. Çok uzun süre ışığa maruz kalan solucanlar felç geçirebilir. Topraklarda tüneller açarak havalandırdıkları için tarıma faydalı canlılardır. Solucanların %82'si proteinden oluşur. Toprak gübresi yapımında kullanılır.